

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Tiltalte i Straffesager](#) > 2 - Mine rettigheder under efterforskningen af en forbrydelse

2 - Mine rettigheder under efterforskningen af en forbrydelse

Hvad er formålet med en strafferetlig efterforskning

En strafferetlig efterforskning indledes, hvis en borger har anmeldt en lovovertrædelse, eller hvis politiet har mistanke om, at straffeloven er blevet overtrådt, og har til formål at opspore gerningsmanden/-mændene. Normalt er det en borger, der anmelder en hændelse, hvorefter politiet iværksætter en efterforskning for at klarlægge, om der er tale om en lovovertrædelse. Er det tilfældet, efterforskes sagen yderligere.

Hvem foretager efterforskningen?

Det vil i de fleste tilfælde være det irske politi, også kendt som [An Garda Síochána](#), der har ret til at efterforske forbrydelser. Politiet kan få juridisk vejledning i forbindelse med efterforskningen fra anklagemyndigheden, som står bag de fleste retsforfølgelser på vegne af den irske stat.

Hvad er de forskellige trin i en strafferetlig efterforskning?

Det første trin i en strafferetlig efterforskning er indgivelsen af en anmeldelse fra en borger, eller at politiet kommer på sporet af en eventuel forbrydelse. Politiet vurderer, om den anmeldte hændelse er en forbrydelse. Hvis det er tilfældet, indledes efterforskningen.

På dette første trin tager politiet stilling til, hvorvidt der er tale om en "grov" lovovertrædelse. Med "grov" menes enhver lovovertrædelse, som i teorien kan straffes med fængsel i mindst fem år. Hvis lovovertrædelsen hører under denne kategori, kan politiet efterforske den og bruge sine beføjelser til at anholde og tilbageholde dig på politistationen samt til at afhøre dig. Rettighederne i forbindelse med anholdelse, tilbageholdelse og afhøring behandles nærmere senere i dette faktablad.

Hvis der ikke er tale om en grov lovovertrædelse, er politiets beføjelser mere begrænsede. Politiet har normalt beføjelse til at efterforske den påståede forbrydelse, men ikke til at anholde og tilbageholde dig for at afhøre dig. Politiet har kun beføjelse til at anholde dig for at tiltale dig for den mistænkte lovovertrædelse. Hvis politiet ikke anholder dig i forbindelse med en mindre grov lovovertrædelse, vil du normalt blive indkaldt til at give møde i retten, så retssagen kan indledes.

Tredje trin i efterforskningen er indsamling af oplysninger, som kan bruges som beviser i retssagen. Indsamlingen af oplysninger kan foregå på mange måder, og politiets ret til at indsamle disse oplysninger afhænger af, hvilken form for forbrydelse der er mistanke om. Ud over at have ret til at anholde og afhøre dig har politiet også begrænsede beføjelser til at indsamle retsmedicinske spor og andre former for beviser, som vil blive omtalt nærmere længere nede i dette faktablad.

Politiet træffer enten selv eller med vejledning fra [anklagemyndigheden](#) beslutning om, hvorvidt der skal rejses tiltale mod dig, samt for hvilken lovovertrædelse. Det er oftest politiet, der træffer beslutningen om at retsforfølge grove og mindre grove lovovertrædelser. Politiet vil normalt søge vejledning hos den offentlige anklagemyndighed, hvis der er tale om en forbrydelse af usædvanlig eller særlig grov karakter, eller en forbrydelse som kræver anklagemyndighedens bistand.

Mine rettigheder under efterforskningen

Få mere at vide om dine rettigheder under efterforskningen ved at klikke på nedenstående link.

- [Mine rettigheder, efter at jeg er anholdt \(1\)](#)
- [Afhøring og politiets efterforskning \(2\)](#)
- [Ransagninger \(3\)](#)
- [Første retshøring \(4\)](#)
- [Forberedelse af retssagen \(5\)](#)

Mine rettigheder, efter at jeg er anholdt (1)

Hvis der er tale om en grov lovovertrædelse, har politiet beføjelse til at [anholde dig og tilbageholde dig til afhøring](#). Det betyder, at du anbringes i politiets varetægt og ikke må forlade stationen, så længe du er i politiets varetægt.

Skal politiet have en arrestordre for at kunne anholde mig?

Nej. Politiet har ikke nødvendigvis brug for en arrestordre for at anholde dig, hvis de mistænker dig for at have begået den lovovertrædelse, der efterforskes.

Hvor kan politiet anholde mig?

Politiet kan anholde dig i dit hjem eller på et offentligt sted. Politiet skal blot have en rimelig begrundet mistanke om, at du har begået en lovovertrædelse, for at kunne anholde dig.

Skal politiet oplyse mig om, hvorfor jeg anholdes?

Ja. Politiet skal fortælle dig, hvorfor du anholdes.

Kan politiet anvende magt, når de anholder mig?

Ja. Politiet har lov til at udøve rimelig magtanvendelse, når de anholder dig.

Hvad sker der, efter at du er anholdt?

Du vil efter anholdelsen blive bragt til en politistation, hvor du enten vil blive afhørt, eller der vil blive rejst en sigtelse imod dig. Mens du opholder dig på politistationen, er dine rettigheder beskyttet af loven, og den ansvarshavende er ansvarlig for at sikre, at dine rettigheder overholdes. Det tidsrum, som du kan tilbageholdes på en politistation, afhænger af årsagen til din tilbageholdelse. Du kan læse mere om dine rettigheder på webstedet for [det irske råd for borgernes friheder \(Irish Council for Civil Liberties\) \(ICCL\)](#).

Afhøring og politiets efterforskning (2)

Vil jeg få oplyst mine rettigheder?

Ja. Hvis du tilbageholdes af en af disse årsager, vil du få oplyst dine rettigheder under varetægtsfængslingen. Du vil få oplyst dine rettigheder skriftligt, og har ret til at få dokumentet oversat til dit modersmål, hvis du ikke forstår engelsk.

Har jeg lov til at underrette min ambassade?

Ja. Hvis du ikke er irsk statsborger, har du ret til at underrette din ambassade eller dit konsulat om din anholdelse.

Jeg er fra et andet land. Skal jeg blive i Irland under efterforskningen?

Ikke nødvendigvis. Hvis du ikke sigtes efter varetægtsfængslingen, står det dig frit for at forlade landet. Hvis den irske stat ønsker at rejse en sigtelse mod dig på et senere tidspunkt, kan du vælge at rejse tilbage til Irland frivilligt, eller dit hjemland kan udlevere dig. Hvis du sigtes efter varetægtsfængslingen, skal du stilles for den kompetente domstol. Det er derefter op til dommeren at beslutte, om du skal kunne løslades mod kaution.

Har jeg ret til at tale med en advokat?

Ja. Du har ret til at tale med en advokat. Hvis du ikke kender en advokat, kan den vagthavende betjent hjælpe dig med at finde en ud fra en liste, som opbevares på stationen. (Se også [Faktablad 2](#))

Hvornår kan jeg tale med en advokat?

Hvis du ønsker at tale med en advokat, må du ikke afhøres, før din advokat ankommer og er blevet ført til dig.

Må min advokat være til stede, når jeg bliver afhørt?

Nej. Men du har ret til at søge yderligere juridisk rådgivning under din afhøring, hvis der opstår tvivlsspørgsmål.

Hvilke muligheder har jeg, hvis jeg ikke har råd til en advokat?

[Faktablad 1](#)

Hvor længe kan jeg afhøres under min tilbageholdelse, og hvordan foregår afhøringen?

Du kan blive afhørt i op til fire timer ad gangen. Afhøringen skal foregå på rimelige vilkår. Den bør optages på video, medmindre dette ikke er muligt. Du har kun ret til en kopi af optagelsen, hvis din sag anlægges for domstolen, og domstolen giver sin tilladelse til, at den kan udleveres til din advokat. Der bør altid kun være to politibetjente til stede under afhøringen.

Skal jeg besvare alle spørgsmål?

Nej. Du kan [nægte at udtale dig](#) under hele afhøringen, men du skal være opmærksom på, at hvis du nægter at udtale dig, kan det på visse betingelser bruges som bevis mod dig i en eventuel retssag. Hvis du nægter at besvare visse spørgsmål, kan det forhold, at du nægter at afgive vidneudsagn sammen med andet bevismateriale bruges til at kende dig skyldig.

Skal jeg give oplysninger, hvis jeg bliver bedt om det?

Du er forpligtet til at give dine personlige oplysninger, så politiet kan identificere dig. Du bør spørge din advokat til råds, inden du videregiver oplysninger. Hvis politiet har anholdt dig for at afhøre dig, skyldes det, at du er mistænkt for en grov strafbar forbrydelse, og alt hvad du siger, kan bruges som bevismateriale imod dig i en eventuel retssag.

Hvad sker der, hvis jeg siger noget, der skader min sag?

Du har ret til ikke at afgive belastende vidneudsagn mod dig selv. Hvis dine svar skader din sag, vil dine juridiske rådgivere oplyse dig om konsekvenserne, som normalt er, at dine udsagn vil blive brugt som bevismateriale mod dig.

Skal jeg afgive mine fingeraftryk og lade mig fotografere?

Ja. Du kan blive tvunget til at afgive dine fingeraftryk og til at lade dig fotografere, hvis du tilbageholdes i medfør af en lovmæssig beføjelse. Det er strafbart at modsætte sig afgivelse af fingeraftryk og fotografering.

Kan politiet beholde mine fingeraftryk for evigt?

Ja. Du kan imidlertid enten selv eller via din juridiske rådgiver skrive til politiet og anmode om, at alt materiale destrueres, hvis du ikke skal retsforfølges, eller hvis du er blevet frikendt.

Skal jeg afgive dna-prøver eller andre legemsprøver?

Hvis du er tilbageholdt under en lovmæssig beføjelse, skal det godkendes af politichefen, før der kan tages legemsprøver, som f.eks. prøver af dns, spyt, negle, materiale fundet under en negl, eller en prøve fra din mundhule. Politiet må ikke tage en afstøbning af dit fodaftryk eller udtage prøver fra dine genitalier eller kropsåbninger uden tilladelse, medmindre du giver dit samtykke.

Har politiet ret til at ransage mit hjem, virksomhedslokaler, bil eller anden ejendom?

Ja. I henhold til [den irske forfatning](#) og [den europæiske menneskerettighedskonvention](#) skal din fysiske integritet og dit privatliv respekteres, men disse rettigheder er begrænsede. Politiet har ret til at ransage dit hjem, med eller uden dit samtykke, hvis de har en ransagningskendelse eller trænger ind i dit hjem for at anholde dig. Du kan læse mere om ransagninger under afsnittet [ransagninger \(3\)](#).

Kan jeg klage, hvis mine rettigheder krænkes?

Du bør fortælle dine juridiske rådgivere om alle krænkelser af dine rettigheder, så de kan rådgive dig om, hvordan og hvornår du kan klage over disse krænkelser.

Hvem er den ansvarshavende betjent?

Den ansvarshavende betjent har ansvar for at sikre dit velbefindende og beskytte dine rettigheder. Alle politistationer i Irland skal have en ansvarshavende betjent. Hvis du oplever problemer under din varetægtsfængsling, kan du bede om at tale med den ansvarshavende.

Har jeg lov til at tale med min familie?

Du har ret til, at et familiemedlem underrettes om din tilbageholdelse, men du har ikke nødvendigvis ret til selv at tale med din familie.

Hvad skal jeg gøre, hvis jeg føler mig utilpas, og har jeg ret til at hvile mig og få forfriskninger?

Du har ret til at blive tilset af en læge, hvis du har behov for det, og du har ret til at hvile dig og få forfriskninger, mens du er tilbageholdt.

Bliver min varetægtsfængsling registreret?

Der vil blive udarbejdet en attest vedrørende din varetægtsfængsling, og du eller din juridiske rådgiver har ret til en kopi af denne attest.

Hvad sker der, hvis jeg ikke taler eller forstår engelsk?

Du har ret til en tolk, der kan oversætte for dig. Du eller din juridiske rådgiver bør insistere på, at det ikke er den samme tolk, der tolker samtaler mellem dig og din advokat, som også tolker under politiets afhøring. Du skal have adgang til en tolk, hver gang du skal tale med enten en advokat eller en betjent.

Hvor længe kan jeg tilbageholdes?

Det afhænger af, under hvilken beføjelse du er tilbageholdt. Du kan ifølge irsk lovgivning højst tilbageholdes i syv dage.

Ransagninger (3)

Har jeg ret til at få oplyst, hvorfor min ejendom ransages?

Du har ret til at spørge og få oplyst, hvorfor ransagningen finder sted og under hvilken beføjelse. Hvis din ejendom ransages, har du ret til at få udleveret en kopi af ransagningskendelsen.

Hvordan foregår ransagningen?

Politiet skal udføre ransagningen uden at overtræde din ret til at ikke blive krænket.

Har politiet ret til at tage alt med?

Ja. Politiet har ret til at konfiskere alt, hvad de med rimelighed mener, kan anvendes som bevismateriale. De kan også tage genstande, som ikke er angivet i ransagningskendelsen, men som kan anvendes som bevismateriale i forbindelse med en anden forbrydelse.

Må jeg opholde mig på min ejendom, mens politiet foretager deres ransagning?

Ja. Du må overvære ransagningen, men du må ikke foretage dig noget, der kan hindre den.

Har politiet ret til at visitere mig?

Ja. Hvis politiet har en rimelig begrundet mistanke om, at du har begået en lovovertrædelse, har de beføjelser til at visitere dig uden dit samtykke.

Skal politiet anholde mig først?

Nej. Politiet kan visitere dig, inden de anholder dig.

Har jeg ret til at få oplyst, hvorfor jeg visiteres?

Ja. Politiet skal oplyse dig om, hvorfor du visiteres og med hvilken beføjelse.

Har politiet ret til at kropsvisitere mig?

Ja. Du må kun kropsvisiteres, hvis det er nødvendigt. En kropsvisitering skal foretages i et afskærmet område af politistationen og finde sted på en måde, der ikke krænker dig. Hvis det er muligt, bør kropsvisiteringen foretages af en læge.

Foretages visiteringen af en person af samme køn som mig?

Hvis visiteringen omfatter mere end en undersøgelse af dit tøj, skal den foretages af en person af samme køn som dig.

Den første retshøring (4)

Kan jeg blive varetægtsfængslet eller løsladt?

Du kan blive varetægtsfængslet, hvis du bringes direkte fra politiet til retten, og retten har afvist kaution.

Kan jeg ansøge om at blive løsladt mod kaution?

Du vil i de fleste tilfælde kunne [ansøge om kaution](#), når du møder op første gang for [distriktsdomstolen](#) (domstol i første instans). I særlige tilfælde (f.eks. ved en tiltale for mord) skal du ansøge om kaution hos højesteretten, og vil derfor være varetægtsfængslet et stykke tid, inden du kan ansøge.

Du har ret til juridisk bistand, som alt efter din indkomst vil blive beskikket som gratis retshjælp.

Har jeg ret til at få oplyst, hvorfor politiet modsætter sig kaution?

Ja. Du skal på forhånd oplyses om, hvorfor politiet modsætter sig, at du kan løslades mod kaution. Du har ret til kaution, men der er ikke tale om en absolut rettighed. En dommer kan afvise kaution, hvis denne mener, at du enten ikke vil møde op til retssagen, påvirke vidner eller begå andre grove lovovertrædelser, hvis du løslades mod kaution.

Kan jeg få indrømmet betinget kaution?

Ja. Du kan blive løsladt mod kaution, hvis du opfylder visse betingelser, som f.eks. at indlevere dit pas, blive i Irland, mens du venter på, at sagen bringes for retten, og regelmæssigt melde dig hos en politistation, så de kan kontrollere, at du opfylder disse betingelser. Domstolen kan også stille krav om, at du skal deponere kontanter, eller den kan beordre indfrysning af et familiemedlems eller en vens irske bankkonto som garanti for, at du overholder betingelserne for kautionen.

Forberedelse til retssagen eller forberedende retsmøde ved en tilståelse (5)

Kan jeg erklære mig skyldig i alle eller nogle af anklagerne inden retssagen?

Ja. Du vil kun blive bragt for retten, hvis du erklærer dig ikke-skyldig. Hvis du erklærer dig skyldig, vil du i stedet for at blive stillet for en domstol blive indkaldt til et retsmøde, hvor straffen vil blive udmålt.

Hvad sker der?

Hvis du ikke ønsker din sag bragt for retten, betyder det, at du tilstår en eller flere af de lovovertrædelser, du er anklaget for. Irsk lovgivning indeholder ikke hjemmel til, at der kan indgås studehandler (plea bargaining), men anklagemyndigheden kan vælge at acceptere en tilståelse af nogle af anklagepunkterne og trække andre anklagepunkter tilbage. Hvis du erklærer dig skyldig, vil du blive dømt på et senere tidspunkt, og kan eventuelt varetægtsfængsles indtil retsmødet, hvor straffen vil blive udmålt.

Hvad sker der på retsmødet for strafudmålingen?

Medmindre der er tale om en ved lov fastsat straf, som f.eks. livstid ved mord, har du ret til et retsmøde, hvor din straf vil blive udmålt, og du har ret til at din advokat redegør for din rolle i forbrydelsen samt dine personlige forhold for retten.

Kan tiltalen blive ændret inden retssagen?

Ja. Anklagemyndigheden kan tilføje nye anklagepunkter op til og under retssagen. Den kan også trække anklagepunkter tilbage inden retssagen. Anklagemyndigheden har ret til at fremlægge nyt bevismateriale op til og under retssagen. Anklagemyndigheden skal handle i overensstemmelse med reglerne for en retfærdig rettergang og må ikke tilbageholde eller skjule bevismateriale, som den er i besiddelse af, og som er relevant for dig og dine advokater.

Kan jeg blive sigtet for en lovovertrædelse, som jeg allerede er blevet sigtet for i en anden medlemsstat?

Hvis du er blevet sigtet og dømt for en lovovertrædelse i én medlemsstat, kan du ikke sigtes for den samme lovovertrædelse igen i en anden medlemsstat. Hvis du er blevet sigtet i én medlemsstat, men anklagerne blev trukket tilbage, kan du godt sigtes for den samme lovovertrædelse i Irland.

Får jeg oplysninger om bevismaterialet imod mig?

Ja. Du har ret til at få udleveret dokumenter (normalt betegnet "bevismateriale"), som består af beviserne mod dig. Du skal også have adgang til materiale, som er fremkommet under efterforskningen af den forbrydelse, du påstås at have begået, men som ikke skal lægges til grund for retsforfølgelsen.

Får jeg oplysninger om de personer, der vidner imod mig?

Ja. Du vil få visse begrænsede oplysninger om de personer, der vidner imod dig. Du har ret til at få oplyst, om vidnerne er tidligere straffede. Du har ret til at få dem til at videregive oplysninger enten under retssagen i form af din advokats krydsforhør eller via dine juridiske rådgiveres efterforskning af sagen.

Du har ikke ret til at få udleveret en udtømmende liste med personlige oplysninger om vidnerne. Du har ikke ret til at omgås vidner på en måde, der kan anses for at være et forsøg på at true dem eller forhindre rettens gang. Gør du det, kan din kaution blive tilbagekaldt, eller der kan blive rejst nye sigtelser mod dig.

Hvornår får jeg udleveret [bevismaterialet](#) ?

Hvis du er tiltalt for en grov forbrydelse, vil du få udleveret bevismaterialet inden for 42 dage, efter at tiltalen er blevet rejst. Retten har beføjelser til at forlænge fristen for statens udlevering af disse dokumenter.

Hvad får jeg udleveret?

Du får udleveret en mappe med dokumenter, som indeholder de grundlæggende punkter i statens sag imod dig. Disse dokumenter udgør ikke hele statens sag, og anklagemyndigheden har ret til at fremlægge nye beviser op til

og under retssagen. Det bevismateriale, som staten lægger til grund for sit krav om domfældelse, består som regel af mundtlige edsvorne vidneudsagn i retten.

Hvordan får jeg udleveret bevismaterialet?

Bevismaterialet udleveres til dig personligt af en betjent i retten. Nye beviser vil normalt blive udleveret til din advokat på dennes kontor eller i retten.

Kan der blive stillet krav om udlevering af oplysninger om min straffeattest?

Ja. Politiet har ret til at søge oplysninger om dine tidligere lovovertrædelser i forbindelse med deres efterforskning samt for at vurdere, om du er egnet til kaution, hvis du sigtes. Hvis du dømmes skyldig, har politiet også lov til at henvise til din straffeattest, så dommeren/dommerne kan udmåle en passende straf. Politiet kan også kræve at få udleveret en straffeattest fra udlandet.

Er der nogen grænser for, hvornår der kan henvises til min straffeattest?

Ja. Der kan ikke henvises til din straffeattest under retssagen, medmindre din advokat inddrager den i dit krydsforhør eller indlæg for domstolen.

Relevante links

[Få mere at vide om politiets beføjelser til at efterforske, tilbageholde dig og rejse tiltale mod dig](#)

[Få mere at vide om det irske politis rolle](https://www.garda.ie)<https://www.garda.ie>

[Statsadvokatens kontor og anklagemyndighedens kontor](https://www.dppireland.ie)<https://www.dppireland.ie>

[Få mere at vide om lovgivningen](https://www.irishstatutebook.ie)<https://www.irishstatutebook.ie> Straffeloven Criminal Justice Act af 1984 (behandling af varetægtsfængslede på irske politistationer), forordninger af 1987

[Irish Council of Civil Liberties \(det irske råd for borgerlige friheder\)](https://www.iccl.ie)<https://www.iccl.ie>

■ Sidste opdatering: 08/08/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.